

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Honori[i] Reggi[i] Kemnathensis De Statu Ecclesiae Britannicae Hodierno, Liber Commentarius

Horn, Georg

Dantisci, 1647

Reverendissimis Ecclesiarum Christi In Selandia Senioribus & Pastoribus,
ob pietatem & Religionis reformatae purum Zelum clarissimis viris, S.P.D.
Author.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34026

REVERENDISSIMIS
ECCLESIARUM CHRISTI
IN
S E L A N D I A

Senioribus & Pastoribus, ob pietatem &
Religionis reformatæ purum Zelum clarissimis viris,

S. P. D.

A U T H O R.

REVERENDISSIMI VIRI,

Hæc certas Ecclesiarum & Rerumpublicarum perio-
dos, quibus bona malave earum circumagantur, dubi-
tare nemo potest, cui prisca tempora non incognita
sunt. Ut de his nunc nihil dicam; quis ignorat, primis
tribus seculis, gravissimas de Deo & Trinitate controversias
fuisse? Postea, quasi ex ordine, successit Pelagii furor, & loci
de Gratia, Libero Arbitrio, Prædestinatione, acerrimis disputa-
tionibus agitati sunt. Tum de Imaginibus, tempore Caroli Ma-
gni, in utramque partem disceptatum. Ita ut singula suis qui-
busdam controversiis vexata fuerint secula, dubium majori in
publicum bono malove. Nam id sanè consequiebantur Ecclesiæ,
quod veritas illis insigniter disputationibus illustrata est.

Restituta superiori seculo Euangelii luce, de Pontifice Romano,
Traditionibus humanis, Sacramentis, Gratia, Iustificatione dis-
putatum, & omnium quasi controversiarum ac certaminum re-
petitus orbis est, cum vix ulla priscae Ecclesiæ hæresis, novo in-
crustata pigmento, omitteretur. Et tum Germania, Gallia, Bri-
tannia,

(a) 2

tannia,

Th. 5032

2 P. IV, 5 h.

Th
5032

tannia, Dania, Suedia, Polonia, Hungaria, Papatus faucibus ereptæ, Christo vindicatæ sunt, quicquid tandem Imperatores, Reges, & Aventinus ille Cacus, Pontifex Romanus, fremerent ac molirentur.

Inter omnes Orbis Christiani Provincias, nulla graviores mutationum vicissitudines, quàm Britannia sustinuit. Primo cæpta ibi sub HENRICO VIII aliqua, sed tenuis, Reformatio; quæ tamen merito suo fundamentum totius operis dici potest. Nisi enim magnanimus ille Princeps, primatum Papæ totâ pepulisset Anglia, excisis insuper, sagacissimi Cromwelli consilio, impuris Monachorum victorum nidis & conventiculis, nunquam ulterior Doctrinæ Reformatio sperari potuisset. Ita quamvis persecutio in Orthodoxos gravis tum esset, nihilominus ipsa Papatus radix evulsa, & duæ templi Dagonis columnæ, ab illo Simsone, ineffabili Ecclesiarum bono, dirutæ sunt.

Successit alter ille seculi sui Iosias, EDOARDUS, Orbis miraculum, qui etiamnum puer, majora Pietatis opera quàm ullus longævorum Principum patravit. Sub illo doctrina ab erroribus luculentissimè, per magnos illos Reformatores, Cranmerum, Ridleyum, Knoxum, Hooperum, Martyrem Vermilium, Bucetum, & alios Dei viros, purgata est. Sed hunc fata ostendere tantum, & mox, immenso Ecclesiarum luctu, sustulere. Tum fœda iterum tota Britannia barbaries, & Papam illa seculi sui Alecto, cruentis piorum cædibus, reduxit. Nec illa diu superstes, sanguine Martyrum Iesu Christi ebriam animam, ad suos demisit. Inde sub incomparabili ELISABETHA iterum quies, & restitutum postliminiò Ecclesiis Evangelium, Papam in æternum, severitate legum, nisi illas superiores anni refixissent, proscripito. Ad illam, quæ sub Edoardo fuerat, formam omnia revocata sunt; nec ultra in Reformatione, quanquam poscentibus piis, processum.

Sicut verò illa Edoardiana Reformatio, quoad doctrinam pura fuit: ita ob retentas Cerimonias & Episcopos, non caruit magno vitio. Qui enim sub eo liberi erant ritus, paullatim sub Elisabetha,

betha, & omnino Iacobi ac Caroli regno, necessariū esse cœperunt, & in Non-Conformistas, ut tum vocabantur, atrociter sævitum. Accessit & illud mali, quod sicut vara vibiam trahit, ita ab una ad aliam Cerimoniam veniretur, tanto incremento, ut ultimis illaudati illius Laudi annis, totus ferè Papatus, quoad doctrinam & rituum intolerabiles ineptias, reduceretur. Iam quis Ecclesiæ Britannicæ ante hos octo annos status fuerit, quam exosi Puritanorum capitali nomine, Pii, quæ pro Papa molitiones, qui animorum & bellorum motus, non spectastis vos tantum in Selandia, sed ingemistis etiam; nec fraternos affectus vestros ignorat Britannia, vel obliviscitur. Quicquid furor & malitia Episcoporum, adscitis in consortium Iesuitis, efficere potuit, ut omne impensum. Parùm scilicet pomposi Prælati curabant, Papa an Christus regnaret, dummodo ipsi superbix solio fruerentur, & omnia in regno, omnia in Ecclesia soli possent. Quid persecutiones piorum & carceres loquar? Aliquibus vel eo nomine aures abscissæ, quod ludis scenicis, & Papæ contradicerent. Multa millia in exsilium, & alios orbes,

Extra anni solisque viam — —

missa. Denique cuncta sub Episcopis peccata licita, maximè Sabbathi profanatio; piis esse non licuit & puris. Objiciunt: Puritanos esse qui se Reverendis Episcopis opponunt. Sint ergò contaminati, si puritas, toties à Deo commendata, non placeat. Quis major honos quàm Deum puro corde, ut in verbo suo præcepit, cum cura & delectu honorare? Nec invidiam vocabuli curamus, quia pios ita vocant, & bono sensu pro illis accipi potest, quibus nihil cum profana vita, & Papistarum rancidis Cerimoniis, negotii est. Nimirum ne Puritani videamur, erigenda erunt altaria, ad syllabas nominis Iesu, histrionico motu corpus inslectendum, Papa pro Principe Episcopo, Ecclesia Romana pro vera Ecclesia, agnoscenda. Hæc enim propterea invenerunt Episcopi ut se impuros profiterentur, magno scilicet pe-

viculo, pro Puritanis habitum iri mitratum ordinem, nisi se, præter maculosam vitam, etiam Papatu conspurcarent.

Tertius igitur Reformationis gradus supererat, ad quem mirabili Dei Providentia, primam Scoti viam, anno c^{lo} 106 xxxvii, Papistica excitati Liturgia straverunt. Unde factum, ut ille orbis Britannici Caledonius angulus, omnium primo ab Episcopis purgaretur. Dein coactō ad Parlamentum in Anglia Rege, totius gentis communi consensu Reformatio ibi suscepta est. Contra eam totus videbatur conjurasse mundus. Bellum civile, horrendum & cruentum, per Papistas & malignos concitatur, impediendæ huic Reformationi. Nam hæc initio causa dissensus princeps fuit. Postmodo aliæ accessere.

Quanquam verò Parlamentum multoties de summa rerum periclitaretur, tamen invicta constantia in opere Domini perrexerunt; & Synodus convocata est, quæ Reformationem Consiliis suis ac precibus promoveret. Sed quod in ejusmodi casu fieri solet, turbato undique regno, cum Ecclesia, excussis regimine Pseudo Episcopis, sine rectore, in medio confusionum Oceano fluctuaret, ecce agmina sectarum; & opiniones ipsa novitate, & majoris cujusdam lucis præconio plausibiles, invalescunt. Inprimis tanta contentione de vera ac primæva Ecclesiarum constitutione ac gubernatione, quantum non alias, inde usque à Christo nato, factum legimus, disputatur, tum alii, quæ & penes vos obtinent, & in omnibus reformatis Ecclesiis, Presbyteria vellem; alii congregationum libertati patrocinaarentur. Quanquam revera non libertas, sed servitus ea sit, & schismatum fons ac origo.

De his Ecclesiæ Britannicæ turbis, auctores conferre visum est, & quædam per saturam publico exhibere. Idque eo magis, quod nunc, Scotorum gente ad sua pacato agmine, revertente, & debellatis undique hostibus, spes integra sit, etiam finem illi Ecclesiarum dissidio impositum iri. Nec aliis potius, quam vobis, Reverendissimi Ecclesiarum Selandiæ Pastores & Seniores, opusculum hoc debebatur. Nam præter pietatis, disciplinæ
& or.

Et ordinis laudes, quibus Deus nationem vestram, supra ceteros Belgas beavit, perspecta hoc bello, pro salute Britannorum, vota et desideria sunt, ac multum vobis Angli, etiam Reipubl. causa, debent. Reformationi ceptæ statim sub initia favistis, nec vos inde ulla vis vel calumnia hostium Religionis dimovit; ab aliquibus etiam doctissimo calamo controversiæ transmarinæ illustrantur.

Deus pacis corda Regum et Magistratuum ita regat, ut omnia carnali prudentia, Ecclesiarum unioni et concordie serio invigilent; ac si quid restat ex Papatu retrimenti, id omne tandem aliquando totum expurgent! Deus non tantum in veritate, sed etiam spiritu ac sinceritate coli vult; nec sufficit doctrinam habere defecatum, nisi externæ disciplinæ, a motis omnibus quantumvis pusillis hominum traditionibus, puritas accedat. Pauxillum fermenti totam corrumpit Massam. Amstelodami, Kal. Decembr. anni clo Ioc XLVI.

HONORIUS REGGIUS,
KEMNATHENSIS.

P R Æ F A T I O
A D
L E C T O R E M.

Habes hic, benevole Lector, brevem de statu Ecclesiæ Britannicæ commentarium. De eo monendus es, quæ causa scripti, & qua fide in eo versatus sim. Causa, sciendi desiderium fuit, quod cum in aliis rebus laudabile est, tum imprimis in sacra materia commendatur. Variis enim de Britannicæ statu ad nos delatis

rumoribus, cum communis fama, partium odiis, ut in bello solet, aucta intentaque, nil nisi sectas, schismata, horrendas opiniones jactaret, noscendi avidus, non in Britanniam tantum ob eam causam ivi, verum etiam omnis generis scripta publica de illis controversiis evolvi. Ex quibus, quicquid ad statum Ecclesiæ Britannicæ referri poterat, breviter congeffi, ac tandem ope-

rae